

Universitetssjukvårdsplan år 2024

Fastställd 2023-05-09

Innehåll

1. Precisering av gemensamma visioner och målsättningar (§ 1-3)	4
2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden (§ 7).....	4
3. Precisering av universitetssjukvårdsenheter (§ 19).....	5
4. ALF-finansiering i annan region (§ 15).....	5
5. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning (§ 12)	5
6. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen (§ 12).....	5
7. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel (§ 17)	5
8. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård (§ 16)	6
9. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av hur ALF-ersättningen har använts (§ 18).....	6
10. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning (§ 7).....	6
11. Överenskommelse om förenade tjänster (§ 20)	6
12. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning	6
13. Uppdrag och delegation	7
Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd	7
Uppdrag till FoUU-råd.....	7
Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden.....	7
14. Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott (§ 9).....	7
15. Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan (§ 6)	7
16. FoUU-rådets sammansättning (§ 10)	8
17. FoUU rådets arbetsordning	8
Allmänt	8
Budget.....	9
Ekonomi.....	9
Övrigt.....	10
Prioritering och fördelning av medel för forskning 2022	10
Struktur	12
Aktivitet	12
Vetenskapsrådets modell för fördelning efter aktivitet.....	13
Fördelning inom FoUU-råd	14
Till FoUU-råden fördelade medel ska belastas med en overhead på 1,2 %.	14
Budget, uppföljning och kontroll.....	15
Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare 2022	15

Nytt läkarprogram från höstterminen 2021.....	15
Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål.....	16
Principer för fördelning av ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning.....	16
Formerna för ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen.....	17
Formerna för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter.....	17
Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå.....	17
Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen.....	17
1. Central nivå.....	17
Fördelning på kostnadslag.....	18
Lokalkostnader.....	18
Personalkostnader.....	18
Övriga kostnader.....	18
Investeringar.....	18
Över- och underskott.....	18
Forskning.....	18
Grundutbildning.....	18
2. Verksamhetsområdesnivå.....	19
Forskning.....	19
Grundutbildning.....	19

I § 7 i det regionala ALF-avtalet anges att en gemensam verksamhetsplan, universitetssjukvårdsplan, ska upprättas som en precisering och konkretisering av det regionala ALF-avtalet. För år 2024 gäller denna plan.

1. Precisering av gemensamma visioner och målsättningar (§ 1-3)

I § 1, 2 och 3 i det regionala ALF-avtalet redovisas visioner och målsättningar för läkarutbildningen respektive för den kliniskt inriktade medicinska forskningen och för utveckling av hälso- och sjukvården. Befintliga strategier inom Uppsala universitetet (UU) respektive Region Uppsala (RU) visar på en betydande samsyn i frågor gällande utbildning och forskning vilket än tydligare framgår i det gemensamma strategidokument där visioner och målsättningar preciseras.

2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden (§ 7)

Av det regionala ALF-avtalet framgår att Universitetssjukvårdsstyrelsen kan fatta beslut om gemensamma utvecklings- och utredningsområden.

Under 2024 planeras för att fortsätta utveckla formerna för samverkan med övriga regioner inom sjukvårdsregion Mellansverige gällande klinisk forskning vid t ex centra för klinisk forskning (CKF). En fortsatt utveckling av samverkan gäller även för hälso- och sjukvården bland annat inom de områden som är föremål för nivåstrukturer, så kallad nationell högspecialiserad vård.

Utveckling av precisionsmedicinskcentrum i Uppsala (PMCU) samt centrum för Advanced Therapy Medicinal Products (ATMP) är gemensamma projekt initierade av Universitetssjukvårdsstyrelsen. Dessa centra kommer att konsolideras under 2024. Under 2023 påbörjas ett gemensamt arbete med att utveckla Allmänmedicin för att möta vårdens, utbildningens och forskningens behov. Parallellt med detta kommer ett gemensamt arbete med syfte att utveckla karriärvägar för professioner andra än läkare inom hälso- och sjukvården att initieras.

HT 2021 infördes 6-årig läkarutbildning som ska avslutas med erhållande av legitimation. Behovet av verksamhetsförlagd utbildning kommer sannolikt att öka. Eftersom utbildningen ska leda till erhållande av legitimation kommer behovet av bedömningar under den kliniska delen av utbildningen att öka för att säkerställa att kliniska mål och färdigheter motsvarande legitimationsnivå uppnåts. De ekonomiska konsekvenserna av den nya utbildningen har utretts och redovisats för utbildningsdepartementet med påvisande av behov av ökade anslag för att uppfylla kraven i den nya utbildningen.

Samverkan med kommittén för forskningsinfrastruktur inom universitetet har stärkts genom samordning av stöd via ALF-medel och fakultetsmedel för att säkerställa optimalt nyttjande av resurser. För att nå optimalt utnyttjande medverkar FoU-direktören vid prioriteringen av 3-årigt stöd till forskningsinfrastruktur via fakultetsmedel och prodekanen för forskningsinfrastruktur medverkar vid motsvarande fördelningen inom ALF-området.

För att öka tid för forskning bland kliniskt verksamma personer sker utlysningar av en ny typ av riktad utlysning som ger möjlighet att söka förlängning av Gullstrandtjänster (ALF-finansierad meriteringssammanställning). Denna typ av tjänst utlystes första gången under 2020 varvid tre tjänster

tillsattes och en ny utlysning genomförs 2023. Universitetssjukvårdsnämnden avser utlysa denna typ av tjänst årligen.

3. Precisering av universitetssjukvårdsenheter (§ 19)

Enligt de centrala och regionala avtalen kännetecknas universitetssjukvårdsenheter av hälso- och sjukvård av hög kvalitet, sjukvårdshuvudmannens uttalade uppdrag för forskning och utbildning samt innovativ kultur och incitamentsstruktur för kunskapsutveckling. Kraven för att en enhet ska kunna utses till universitetssjukvårdsenhet framgår av bilaga 1 i det regionala ALF-avtalet omfattande de av Socialstyrelsen beslutade miniminivåerna.

De enheter som 2024 utgör universitetssjukvårdsenheter framgår på sidan 19.

4. ALF-finansiering i annan region (§ 15)

Om region och universitet är överens, kan avtal träffas om samverkan på utbildnings- och forskningsområdet med annan region.

Parterna är överens om att inget avtal om samverkan med annan region skall träffas avseende 2024 års ALF-medel för forskning. När det gäller ALF-medel för grundutbildning av läkare finns avtal med Gotland och samtliga regioner inom sjukvårdsregionen förutom Örebro om klinisk handledning av läkarstudenter.

5. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning (§ 12)

Enligt det centrala ALF-avtalet kan en omfördelning av ALF-ersättningen göras, vilken innebär att medel för klinisk forskning tillförs ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare.

Parterna är överens om att diskutera möjligheten till omfördelning av ALF-medel från forskning till grundutbildning kan ske om kostnaderna för grundutbildning år 2024 överskrider det förväntade.

6. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen (§ 13)

En gemensam prioritering och fördelning av ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare och för kliniskt inriktad forskning skall göras med utgångspunkt i gemensamma visioner och målsättningar.

Enligt det regionala ALF-avtalet skall det av universitetssjukvårdsplanen framgå:

- fördelning av medel inom utbildning
- fördelning av medel inom klinisk forskning
- vilken fördelning som skall beslutas inom universitetssjukvårdsnämnden respektive FoUU-råden

Beslut om fördelning av ALF-medlen skall ske i enlighet med preciseringarna i avsnittet om delegation § 13.

7. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel (§ 17)

I regionala ALF-avtalet anges att landstinget (sedan årsskiftet 16/17 ändrat till Region Uppsala) och universitetet är överens om att sträva efter en ökad samordning och koncentration av resurser genom

en gemensam prioritering av ALF-medel och de FoUU-medel som regionen respektive universitetet ställer till förfogande.

Parterna är överens om att arbeta mot ökad transparens och styrbarhet. Under 2024 kommer arbetet med att tydliggöra en FoU-budget inom varje verksamhetsområde att fortsätta.

8. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård (§ 16)

I regionala ALF avtalet ges möjligheter till ytterligare samverkan med hälso- och sjukvården utanför universitetssjukvården. Inom regionen sker detta genom att verksamhetsförlagd utbildning kan ske hos privata vårdgivare som har avtal med Region Uppsala.

Parterna är överens om att under 2024 inte prioritera former för ytterligare samverkan utöver den som gäller universitetssjukvården.

9. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av hur ALF-ersättningen har använts (§ 18)

Universitetssjukvårdsstyrelsen skall besluta hur den ekonomiska respektive verksamhetsinriktade redovisningen skall utformas och när redovisningen skall ske. Enligt § 12 i det regionala ALF-avtalet skall styrelse, nämnd och respektive FoUU-råd redovisa hur medlen använts.

10. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning (§ 7)

Samtliga ersättningsbelopp i det centrala avtalet är angivna i 2015 års prisnivå. Beloppen för ALF-ersättningen räknas upp på samma sätt som görs för anslagen till universitet och högskolor, till löpande års prisnivå med beaktande av ökning eller minskningar som riksdagen beslutat om för nämnda anslag. Från och med 2019 fördelas 20 % av anslaget till klinisk forskning mellan berörda regioner baserat på nationell utvärdering. Utvärdering kommer att ske vart fjärde år och utgöra grund för fördelning under en fyra-årscykel. Första utvärderingen utfördes av Vetenskapsrådet och socialstyrelsen 2017/2018. Ny utvärdering utfördes 2022/23 (förskjutet ett år pga pandemin).

11. Överenskommelse om förenade tjänster (§ 20)

Parterna är överens om att anställningar görs enligt bilaga 2 i det regionala avtalet.

12. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning

En princip om full kostnadstäckning gäller för externfinansierad verksamhet vid universitetet.

Parterna är överens om att samma princip skall tillämpas även vid externfinansierad forskning förlagd till vårdens lokaler, oberoende av om regionen eller universitetet förvaltar medlen för sådan forskning. Fördelning av vissa direkta kostnader och påslag för indirekta kostnader vid externfinansierad forskning skall ske enligt överenskommelse mellan region och universitetet.

Parterna är överens om att medel för externfinansierad forskning skall förvaltas av universitetet om inte annan överenskommelse träffats. Om det finns kostnader inom projektet som belastar sjukvården kan Region Uppsala ingå som part i ansökan för att medel ska kunna överföras utan att dubbel overheadkostnad genereras. Direkta kostnader i vården som externfinansierade projekt tar i anspråk

skall belasta respektive projekt på ett tydligt och transparent sätt. För indirekta kostnader skall, där så är möjligt, samma principer tillämpas som vid universitetet i övrigt. Ersättning för indirekta kostnader som hänför sig till av sjukvården finansierad infrastruktur skall tillfalla regionen.

13. Uppdrag och delegation

Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till universitetssjukvårdsnämnden:

- att till universitetssjukvårdsstyrelsen senast 2024-05-15 utarbeta ett underlag till 2025 års universitetssjukvårdsplan.
- att till universitetssjukvårdsstyrelsen senast 2024-03-01 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2023 års ALF-medel.

Uppdrag till FoUU-råd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till FoUU-råden:

- att till universitetssjukvårdsnämnden senast 2024-06-15 utarbeta ett förslag till fördelning av 2025 års ALF-medel på verksamhetsnivå.
- att till universitetssjukvårdsnämnden senast 2024-02-15 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2023 års ALF-medel enligt framtagen mall.

Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden

Parterna är överens om att till universitetssjukvårdsnämnden delegera:

- att besluta om fördelning av ALF-medel på verksamhetsnivå
- att besluta om fördelning av centrala strategiska medel
- att besluta om eventuell omfördelning av medel från klinisk forskning till grundutbildning av läkarstudenter
- att besluta om indelning av FoUU-råd
- att besluta om sammansättning av FoUU-råden

Alla beslut inom ramen för ALF-avtalet ska protokollföras.

14. Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott (§ 9)

I regionala ALF-avtalet anges att universitetssjukvårdsnämnden ska ha ett arbetsutskott för att bereda frågor inför universitetssjukvårdsnämndens sammanträde. Universitetssjukvårdsnämnden kan också delegera rätten att besluta i ärenden av icke-principiell natur till arbetsutskottet.

15. Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan (§ 6)

I regionala ALF-avtalet framgår att parterna ska bereda varandra möjlighet till deltagande i de ledningsorgan som omfattar enheter som ingår i universitetssjukvården och vars beslut kan få påverkan på universitetssjukvården.

Parterna är överens om att FoUU-råden består av representanter från universitetet och regionen/Akademiska sjukhuset. Utöver detta ska parterna bereda varandra möjlighet att vara delaktiga i andra ledningsgrupper/ kommittéer som fattar beslut, vilka kan påverka

universitetssjukvården. Dessa organ omfattar till exempel områdesnämnden för medicin och farmaci, programkommittén för läkarutbildning, rekryteringsgruppen för medicinska fakulteten, institutionsstyrelser, sjukhusets ledningsgrupp eller motsvarande samt grupper som rekryterar chefer på verksamhetschefsnivå eller högre inom sjukhuset.

16. FoUU-rådets sammansättning (§ 10)

- Verksamhetschef eller av denne utsedd person.
- Akademisk företrädare (professor, lektor eller adjungerad professor eller lektor) utsedd av områdesnämndens för medicin och farmaci arbetsutskott.
- Akademisk(a) lärare (professor, lektor eller adjungerad professor/lektor). Om det inom verksamhetsområdet finns en till tre akademiska lärare, förutom den som valts av områdesnämndens arbetsutskott, ska samtliga ingå i FoUU-rådet. En av dessa lärare ska vara ansvarig för GU-ALF-medlen. Om det totalt finns fler än fyra akademiska lärare väljer gruppen inom sig vilka tre som ska ingå i FoUU-rådet, förutom den som utses av områdesnämndens arbetsutskott.
- Regionanställda representanter ska ingå i samma antal som de akademiska lärarna. Dessa ska företrädesvis vara disputerade. De regionanställda representanterna föreslås av verksamhetschef.
- En doktorand som väljs av verksamhetsområdets doktorander.

Ordförande i FoUU-rådet, som utses av universitetssjukvårdsnämnden, ska ha minst doktorsexamen. Mandatperioden för ordförande är två år med möjlighet till förlängning. Mandatperioden för övriga ledamöter utsedda av universitetet ska vara två år för samtliga utom doktoranden som väljs på ett år. Samtliga ledamöter kan omväljas. Verksamhetschef tillsammans med den akademiske företrädaren som är utsedd av områdesnämndens arbetsutskott lämnar ett gemensamt förslag till sammansättning av FoUU-rådet till universitetssjukvårdsnämnden för beslut. Inom verksamhetsområden där flera specialiteter ingår är det viktigt att i möjligaste mån samtliga specialiteter finns representerade liksom olika professioner som är involverade inom forskning och utbildning. Vid ny mandatperiod bör inom större verksamhetsområden förändring eftersträvas så att enheter som tidigare inte haft någon representant i FoUU-rådet bereds möjlighet att bli representerade. Vid behov av kompetens som inte finns representerad inom rådet, till exempel i samband med bedömning av forskningsansökningar inom områden där ämneskunskap saknas i rådet, förväntas rådet tillse att personer med nödvändig kompetens för att lösa uppgiften engageras. Berörd/a prefekt/er har närvaro- och yttranderätt på rådets sammanträde.

17. FoUU rådets arbetsordning

Allmänt

FoUU-råden ska sammanträda minst två gånger per termin. Det åligger ordföranden för rådet att kalla till dessa möten.

Samtliga ledamöter ska ges möjlighet att föreslå punkter till mötesagendan.

Kallelse samt agenda ska sändas till samtliga ledamöter senast en vecka innan planerat möte.

I § 11 i det regionala ALF-avtalet anges att beslut ska fattas i enighet. Beslut fattas genom att de närvarande ledamöterna, som har befogenhet eller mandat inom Uppsala universitet respektive Region Uppsala, enas om att en viss åtgärd ska vidtas.

Vid samtliga möten ska protokoll upprättas, justeras samt diarieföras.

Uppdrag

Utöver det som specificeras i § 1, 2 och 3 i det regionala ALF-avtalet avseende att arbeta för de gemensamma visioner och målsättningar för läkarutbildningen respektive för den kliniskt inriktade medicinska forskningen och för utveckling av hälso- och sjukvården, åligger det FoUU-råden att värdera den kliniska forskningens utveckling och kvalitet inom sina respektive områden. Vidare skall en löpande utvärdering av medicinska behandlingar, metoder och medicinskt material ske via FoUU-rådets försorg, för att säkerställa utträngning av föråldrade sådana inom det egna området baserat på tillgänglig evidens. Likaledes åligger det FoUU-råden att, inför införandet av nya medicinska behandlingar, metoder och nya medicinska material, kritiskt värdera evidens, säkerhet, patientnytta och ekonomi kring sådana införanden. Detta kan ske genom användandet av HTA, mini-HTA, metaanalyser, Cochrane-publikationer och litteraturgenomgångar samt med nära koppling till organisationen för kunskapsstyrning.

Budget

Rådets budget ska utformas i samråd mellan rådets ordförande samt berörd verksamhetschef. Budgetförslag ska redovisas och godkännas i FoUU-rådet innan förslaget sänds till universitetssjukvårdsnämnden för beslut. De ALF medel samt andra medel från regionen och universitet som ställs till rådets förfogande ska ingå i rådets budget.

Om det inom verksamhetsområde respektive institution finns FoUU-medel som inte ställs till rådets förfogande ska information om dessa medels avsedda användning insändas för kännedom till USN tillsammans med rådets budget.

Ekonomi

Verksamhetschefen har beslutanderätt för den del av regionens anslag till verksamhetsområdet som benämns RUFU-medel (Region Uppsalas Forskning och Utvecklingsmedel) på samma sätt som för resterande del av regionens anslag till verksamheten. Verksamhetschefen avgör hur stor andel av RUFU-medlen som ska ställas till rådets förfogande.

Under året har FoUU-rådet mandat att omfördela ALF medel mellan olika projekt för att säkerställa att samtliga medel som tilldelats rådet nyttjas under kalenderåret.

Vid årsbokslut hanteras varje FoUU-råd som en sammanhållen ekonomisk enhet. Underskott upp till maximalt 5% vid årets slut inom FoUU-rådet balanseras till nästa år medan underskott överstigande 5% måste regleras inom FoUU-rådet via andra medel vid årets slut. Överskott för FoUU-rådet vid årets slut tas tillbaka till ALF kansliet om inte beslut fattas på nationell nivå om möjlighet att föra över överskjutande ALF-medel från ett år till nästa.

Övrigt

Pensionerad forskare kan inte söka ALF-forskningsmedel men kan genom deltagande i forskargrupp erhålla medel baserat på aktivitet.

Prioritering och fördelning av medel för forskning 2023

Fördelning av forskningsmedel för olika ändamål

Vid fördelning av ALF-medel för forskning görs först avsättningar för strategiska medel, lokalkostnader, kostnader för vissa tjänster inom intendenturområden och bibliotek. Hantering av kostnader som ska finansieras via ALF-medel ska som grundregel ske inom sjukhusets ekonomiska system. Fakturering av ALF-medel mellan sjukhus och universitet ska endast ske i de situationer där denna grundregel inte kan tillämpas. Resterande medel fördelas till FoUU-råden för att där i första hand fördelas på olika projekt.

Samtliga vårdprofessioner med minst 30 % anställning inom Region Uppsala kan söka ALF-forskningsmedel.

Om fakturering från institution till sjukhus måste ske, dvs. kostnaden kan inte hanteras inom sjukhusets ekonomiska system, är institutionen berättigad att lägga på overhead motsvarande institutionens normala nivå. Totalt fakturerat belopp inkluderande overhead måste bekostas med de ALF-medel som tilldelats det projekt som fakturan avser. För löne-medel gäller samma princip dvs. att lönekostnaden samt overhead till fullo ska täckas av de ALF-medel som avsatts för ändamålet. För fakturering för förenade tjänster som helt eller delvis betalas av regionen/Akademiska sjukhuset enligt särskilt avtal får det totala overhead uttaget inte överstiga 15% enligt tidigare beslut i ALF-nämnden. Fördelning av ALF-medel för forskning 2020-24 framgår av Tabell 1.

Medel motsvarande hyreskostnaden (inkl intendenturkostnader) för samtliga ALF finansierade forskningslokaler i form av arbetsrum, laboratorier och del av gemensamma ytor behålls centralt och betalas direkt från ALF kansliet till sjukhuset och till universitetet för övriga ytor (såsom till exempel Rudbeck och BMC). För forskare med ALF-finansierad laboratorieverksamhet ska kostnader för disk-tjänst belastas centrala ALF-medel för forskning. Hyresinventeringen som låg till grund för fördelningen 2019 utgör basvärde för vilka lokaler och ytor som respektive FoUU-råd/forskargrupp förfogar över. Från 2020 görs inga årliga inventeringar av lokaler. Istället genomförs inventering vart tredje år för att säkerställa att de ytor som betalas via ALF forskningsmedel nyttjas för avsett ändamål. En inventering av ALF-finansierade lokaler genomfördes 2021.

Universitetskopplade IT-kostnader för personer som inte har en universitetstjänst eller är antagna som doktorander vid Uppsala universitet ska bekostas av centrala ALF-medel med 50% forsknings-ALF och 50% grundutbildnings-ALF enligt särskilt beslut i universitetssjukvårdsnämnden. ALF-medel kan bara användas för att täcka IT-kostnader för mini- och midipaket.

För forskargrupper som har behov av utökade lokaler eller vill säga upp lokaler ska ansökan ske hos universitetssjukvårdsnämnden. Även andra förändringar som avser rum/lokaler vilka bekostas av ALF-medel måste anmälas till och godkännas av universitetssjukvårdsnämnden.

Tabell 1. Fördelning av ALF-medel för forskning enligt budget 2020-2024 (Mkr)

Ändamål	År				
	2020	2021	2022	2023	2024
Strategiska satsningar	55,1	56,6	57	64,35	67,3
Projektmedel	123	124	122,2	123	131,7
Hyra	25	26	28	25	25,8
Bibliotek	2,4	2,6	2,8	2,9	2,1
Summa	205,5	209,2	210	215,25	226,9

Information om tilldelning av ALF-medel från staten för 2024 erhålls först under hösten varför de nu angivna siffrorna är preliminära. Av de totala ALF-forskningsmedlen behålls cirka 92 Mkr centralt för att användas till infrastruktur och gemensam utrustning samt andra särskilda satsningar som till exempel forskar-AT, forskar-ST, post-doc tjänster, Gullstrand-tjänster och etableringsbidrag. Dessutom bekostas bibliotek och hyror med centrala medel. Gullstrandtjänster, postdoc tjänster och forskar-ST söks i konkurrens och utlyses en gång årligen liksom medel till infrastruktur och gemensam utrustning som också utlyses en gång årligen. Fördelningen av strategiska satsningar 2020-24 framgår av tabell 2.

Tabell 2. Fördelning av strategiska ALF medel för forskning 2020-2024 (Mkr)*.

	2020	2021	2022	2023	2024
Gullstrandtjänster	13,8	11	10,4	13,0	13,1
Forskar ST	3,6	3,5	3,6	3,2	4,1
Forskar AT				2,75	5,4
Postdoc	7,1	6,4	7,3	7,8	8,6
Klinisk forskartjänst	1,6	0,6	1,3	0,75	1,1
Etableringsbidrag	3,1	1	1,5	3,6	3,8
IT-avgift				1,5	0,5
Stöd till plattformar	17,6	19	18,8	22,75	22,75
Stöd till inköp av apparater och utrustning	9,3	6,1	6,6	5	7
Övrigt	1,1	9	1,9	4	0,9
Totalt	57,2	57	51,4	64,35	67,3

*2020-2022 anger utfall medan 2023-2024 anger budget

När det gäller engångskostnader såsom särskilda satsningar får medel inte rekvireras från ALF kansliet förrän man har haft kostnaden. Rekvirering av löne-medel görs kvartalsvis jan-mars och därefter månadsvis i efterskott. Rutinbeskrivningar för detta finns på intranätet inom Akademiska sjukhuset och UU:s intranät.

ALF-medel som ej förbrukats under 2024 får enligt nu gällande nationella ALF avtal inte balanseras till 2025.

Vid fördelning av projektmedel för forskning tillämpas en princip för fördelning mellan olika FoUU-råd och en annan för fördelning inom FoUU-råden. Dessa beskrivs i mer detalj nedan.

Fördelning mellan FoUU-råd

För fördelning mellan FoUU-råd gäller en modell baserad på struktur och aktivitet. Strukturdelen skall utgöra 30 % och aktivitetsdelen 70 % av totalt fördelade medel för forskning.

Struktur

Strukturdelen består dels av ett basanslag, dels av en poänggrundad fördelning. Vid fördelning av medlen för struktur sker först fördelningen av basanslag. Resterande medel fördelas därefter utgående från summa poäng per FoUU-råd/Verksamhetsområde. Den struktur som gäller 2023-01-31 ska utgöra underlag.

Basanslaget innebär att enheten erhåller 150 tkr per utnämnd/befordrad professor med förenad anställning vid en sjukvårdsenhet.

Fördelning efter antal poäng. Endast personal med minst 30 % anställning vid Region Uppsala under minst 3 månader under perioden 2022-08-01 – 2023-01-31 ska inkluderas. Regionsanställd som under denna period varit tjänstledig för forskning, undervisning eller föräldraledig ska inkluderas medan tjänstledighet av annan orsak mer än 3 månader under denna period innebär att vederbörande inte ska inkluderas i strukturen:

- 3 poäng för varje docent.
- 6 poäng för varje klinisk lektor vid Uppsala universitet med förenad anställning.
- 8 poäng för varje professor vid Uppsala universitet med förenad anställning.

Dubbelräkning av poäng för en individ får inte förekomma.

Aktivitet

Aktivitet för enskilda forskare som ej tillhör en forskargrupp nycklas inom ALF systemet om vederbörande har en anställning på minst 30 % inom regionen/sjukhuset. För forskargrupper gäller att forskargruppleddaren (respektive institution definierar forskargruppleddare) ska ha en anställning på minst 30 % inom regionen/sjukhuset. Om så är fallet nycklas som grundregel all aktivitet för

gruppens samtliga medarbetare, oavsett om anställning inom regionen/sjukhuset föreligger eller ej, inom ALF systemet. USN kan efter samråd med prefekt medge undantag från denna regel.

Kansliet för medicin och farmaci, efter kontakt med berörd institution, förser ALF kansliet med underlag där aktivitet per forskare (enskilda forskare som inte tillhör en grupp) eller totala aktiviteten för forskargruppen framgår. För forskargrupper ska även det individuella bidraget från varje forskargrupsmedlem framgå. Personer som nycklar inom ALF systemet nycklar endast motsvarande klinisk andel inom fakultetssystemet. Personer som i grunden har en klinisk anställning, men som erhåller en forskartjänst under en begränsad tid där den kliniska andelen blir mindre än 30 % (t ex VR-forskartjänst m.fl.) fortsätter nyckla inom ALF systemet under den tid som forskartjänsten varar.

För fördelningen används medicinska och farmaceutiska vetenskapsområdets nycklar för fördelning av fakultetsmedel enligt 2018 års modell med ett tillägg av en docentnyckel. Vid fördelning av aktivitetsmedel fördelas först medel för docenter och därefter fördelas resterande medel efter examina, vetenskapliga arbeten respektive externa forskningsmedel med vikterna 33 %, 34 % och 33 %.

Docent: För varje docent som erhållit full docentpoäng erhålls 100 tkr. Ersättningen är beroende av struktur-docentpoängen. En docentpoäng kan vara 1, 0,75, 0,5, 0,25. Poängens storlek grundas på en bedömning som görs av docenturkommittén. Beslut fattas sedan av områdesnämnden. Ersättning ges för docenturer under perioden 2019-01-01 - 2022-12-31.

Vetenskapsområdets modell för fördelning efter aktivitet

Examina har vikten 33 %. Maximipoäng för en doktorexamen är 1 poäng. För externa doktorer t.ex. industridoktorer ges minst 0,15 poäng och för områdets doktorer ges en viktad poäng grundad på bedömning, som görs av kommittén för utbildning på forskarnivå. Licentiatexamen ger 0,5 poäng.

Antal examina uttryckt i examenspoäng under en period av fyra år utgör underlag. 2023 års universitetssjukvårdsplan bygger på examina under perioden 2019-01-01 - 2022-12-31

Vetenskapliga arbeten har vikten 34 %. Arbeten värderas med en poäng som beror på tidskriftens impact-faktor. För tidskrifter med impact-faktor mindre än ett utdelas ingen poäng. För tidskrifter med impact-faktor större eller lika med 1 transformeras impact-faktorerna linjärt till att ligga mellan 1 och 10. Detta värde fördelas sedan med 40 % till respektive förste- och sisteförfattare och resterande till författare däremellan, dock erhåller mellanförfattare alltid minst 5 % av värdet. Om det finns endast två författare delar de på poängen och en ensam författare ges hela poängen. Översiktsartiklar ges ett lägre artikelvärde och multipliceras med faktorn 0,5. Författarnas kliniktillhörighet utgör sedan grunden för fördelningen. Publikationer under en period av fyra år utgör underlag. 2024 års universitetssjukvårdsplan bygger på publikationer mellan 2019 – 2022 Universitetets publiceringsdatabas DIVA är källan för underlaget. För 2024 används tidskrifternas impact-faktorer enligt följande:

Publiceringsår	Impact-faktor år
2022	2021
2021	2020

2020	2019
2019	2018

Externa forskningsmedel har vikten 33 %. Aktiviteten baseras på förbrukade externa medel. Vid beräkning av aktivitet inkluderas även intäkter av forskningsuppdrag på prestation 230 med motpart svenska och utländska företag. Bidrag värderas beroende av finansiär där intäkter från VR, Forte, Vinnova, NIH, Cancerfonden, SSF, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt bidrag från EU-kommissionen (inkl ERC) multipliceras med två, medan övriga intäkter multipliceras med ett. Intäkter från två år utgör underlag för beräkningen. 2024 års universitetssjukvårdsplan bygger på förbrukade externa forskningsmedel under 2021 – 2022. Projektmedel från EU, Vinnova och Klinisk behandlingsforskning som förvaltas av Region Uppsala med ansvarig forskare anställd vid en universitetssjukvårdsenhet ska också bidra till prestationsanslagen via aktivitet på samma sätt som om motsvarande medel förvaltas inom Uppsala universitet. Kansliet för forskningsstöd inom Akademiska sjukhuset bidrar med underlag för detta till kansliet för medicin och farmaci.

Fördelning inom FoUU-råd

Forskning som skall bekostas av ALF-medel skall vara av hög kvalitet och redovisningsbar. Forskningen bör styras i riktning mot klinisk patientnära forskning med överblickbart perspektiv när det gäller resultatets omsättning i praktisk vård.

Till FoUU-råden fördelade medel ska belastas med en overhead på 1,2 %.

ALF-medel fördelas efter ansökan, i första hand till olika projekt. Samtliga vårdprofessioner med minst 30 % anställning inom regionen kan söka ALF-forskningsmedel. Regionanställd som under 2023 delvis varit tjänstledig för forskning, undervisning eller föräldraledig är behörig att söka medel medan tjänstledighet av annan orsak mer än halva året innebär att vederbörande inte är behörig att söka medel. Vid fördelning av medel inom FoUU-rådet fördelas medel till de forskare och forskargrupper som sökt ALF-medel efter forskargrupsmedlemmarnas bidrag till FoUU-rådets tilldelade medel, d.v.s. enligt ovan angivna nycklar för aktivitet och struktur. Uppgift om forskargrupsmedlemmarnas individuella bidrag kan rekvireras från ALF-kansliet. De kliniska institutionerna är behjälpliga med att förse ALF-kansliet med underlag på individnivå vad avser externa forskningsmedel. Minst 60 % av ALF medlen fördelas på detta sätt. Resterande medel fördelas av FoUU-rådet till gemensamma ändamål och infrastruktur, efter ansökan eller till särskilda satsningar t ex till doktorander, post-doc och utvecklingsprojekt som inte kan behandlas som forskningsprojekt enligt ovan. Principerna för fördelning av de icke-nycklade medlen och motivering till dessa ska anges i ALF-budgeten.

USN ser det som angeläget att ALF-medel inte fördelas i alltför små poster. Pensionerad forskare kan inte söka ALF-forskningsmedel men kan genom deltagande i forskargrupp erhålla medel baserat på aktivitet.

Projektansökningar ska ske via specifikt formulär i Research Web. ALF kansliet tillhandahåller unik länk för varje FoUU råd samt instruktioner för inloggning mm. Projektledare som 2022 tilldelats ALF-medel för forskning skall i samma formulär även redovisa hur dessa medel använts samt huvudsakliga resultat i projektet. Projektansökningar samt redovisning av tidigare ALF medel behöver inte sändas vidare till ALF kansliet.

Vid oenighet om fördelningen av forsknings ALF-medel inom FoUU-rådet lyfts frågan till USN.

FoUU-rådet tar fram ett förslag till budget för både Fo-ALF och GU-ALF. Förslagen lämnas genom ifyllande av särskilda formulär i Research Web systemet. ALF kansliet tillhandahåller unik länk för varje FoUU-råd samt instruktioner. Efter signering som sker med bank-id enligt instruktionerna finns de båda ifyllda budgetförslagen tillgängliga för Universitetssjukvårdsnämnden för beslut. De båda budgetförslagen måste vara signerade och klara i Research Web enligt överenskommelse.

Ytterligare information kan fås via ALF kansliet.

Vid universitetssjukvårdsnämndens bedömning inför fastställandet av FoUU-rådets ALF-budget kommer särskild vikt att läggas på hanteringen av de icke utnycklade medlen. Ett antal FoUU-rådsbudgetar, inklusive ansökningar, kommer varje år att begäras in för närmare granskning.

FoUU-råd och verksamhetschef har ett gemensamt ansvar att se till att ALF-medel kan utnyttjas under året. För detta krävs en väl underbyggd planering som utgår från att nyttjandet av medel fördelas på ett ändamålsenligt sätt under hela året.

Budget, uppföljning och kontroll

Innan budget är inlagd i Research Web och godkänd av Universitetssjukvårdsnämnden kommer inga medel att fördelas ut till verksamheten. I det fortsatta budgetarbetet är det FoUU-rådets ordförande som har ansvar för att budget per projekt finns inlagd i Research Web.

Eftersom balansering av medel över årsskiftet inte är tillåten enligt gällande ALF avtal, ställs krav på god planering i form av väl underbyggd budget samt verksamhet och uttag av medel som i möjligaste mån följer budget. Bra dialog och återkoppling mellan ALF-kansli och forskare är en förutsättning för att en ändamålsenlig planering av verksamhet och uttag av medel ska kunna bli verklighet.

ALF-kansliet rapporterar till FoUU-rådets ordförande om den ekonomiska situationen gällande förbrukade ALF-medel per projekt varje månad. Uppföljningen ska säkerställa att rätt kostnader (till exempel löner, lab och röntgen) belastar respektive projekt i enlighet med godkänd budget. Större ackumulerade avvikelser mot budget skall kommenteras av FoUU-rådets ordförande och prognos av hur ALF-förbrukningen kommer att se ut under resten av året skall också rapporteras.

Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare 2023

Nytt läkarprogram från höstterminen 2021

Från höstterminen 2021 antas studenter till den nya, sexåriga, läkarutbildningen som ska leda fram till legitimation. Denna förändring innebär att läkarutbildningen från hösten 2021 kommer att bedrivas

med en delvis annan struktur än dagens utbildning. Eftersom utbildningen skall leda till läkarlegitimation måste mängden verksamhetsförlagd utbildning (VFU) öka. Det kan innebära ett behov av att omfördela medel.

Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål

Utgående från 2022 års ALF-anslag för grundutbildning (GU-ALF-medel), beräknas denna 2024 bli totalt ca 90,4 Mkr.

	2020	2021	2022	2023	2024*
Hyra undervisningslokaler	13 710	14 302	15 800	14 600	15 100
Medicinska biblioteket	2 600	2 600	2 800	2 900	2 100
Verksamhetsförlagd utb. inkl regionplaceringar.	43 865	45 387	45 500	47 500	49 300
Föreläsningar, gruppundervisning och professionell utveckling, IT	23 263	23 224	22 400	23 900	23 900
Totalt	83 438	85 513	86 500	88 900	90 400

**Preliminärt i väntan på regeringens regleringsbrev*

Vad avser ersättningen för föreläsningar, gruppundervisning, professionell utveckling samt särskilda satsningar justeras denna med hänsyn till faktisk GU-ALF-tilldelning och hyreskostnader.

ALF-medel för grundutbildning av läkare belastas med overhead 1,2 %.

Principer för fördelning av ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning

ALF-medel för utbildning ska i första hand användas till handledning och färdighetsträning av studenterna i praktisk sjukvård. Fördelning till verksamhetsområdesnivå sker efter antal studentveckor för det 5,5-åriga läkarprogrammet samt enligt mertidsvärde för det 6-åriga läkarprogrammet.

De till FoUU-rådet fördelade ALF-medlen för grundutbildning kan, i begränsad omfattning, användas till ersättning för schemalagd undervisning som föreläsningar och gruppundervisning utförd av regionanställda personer (överenskommelse 2011 mellan sjukhus och fakultet).

Ersättning till primärvården för dess medverkan i professionell utveckling under termin 1-4 och termin 11 regleras i särskilda avtal.

FoUU-rådets förslag till GU-ALF-budget för 2024 lämnas via specifikt formulär i Research Web tillsammans med förslaget till fördelning av ALF-medel för forskning till Universitetssjukvårdsnämnden senast 2023-06-16. Klinikfördelade GU-ALF-medel ska tilldelas ett särskilt GU-ALF-konto.

Formerna för ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen

Ersättningen för regionplacerade studenter regleras i avtal. I budgetarbetet ska för varje studentvecka i sjukvårdsregionen beräknas en kostnad på 2600 kronor för det 5,5-åriga läkarprogrammet.

Frivillig placering på annan ort i Sverige ersätts enligt ovanstående under förutsättning att studenten anmält sitt önskemål senast 15 november respektive 15 maj inför nästkommande termin samt att kursledningen efter avstämning med kliniken godkännt placeringen.

Formerna för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter

Uppsala universitet har avtal med utländska universitet avseende utbyte för läkarstudenter. Avtalen gör det möjligt för läkarstudenter vid Uppsala universitet att under kortare eller längre perioder läsa och genomföra klinisk praktik utomlands och Uppsala universitet förbinder sig att ta emot studenter på samma vis. Eftersom det inte alltid är samma klinik som skickar ut en student som den klinik som får ta emot en student kan särskild GU-ALF ersättning utgå för den kliniska handledningen av utländska studenter. För en veckas handledning utgår 4000 kr som kan rekvireras i efterhand från ALF-kansliet.

Detta gäller endast de studenter som går de fristående kurserna klinisk praktik för inkommande läkarstudenter. Således kan man inte söka dessa medel för utländska studenter som går på programkurserna i och med att klinikerna ersätts för dessa utländska studenter genom GU-ALF klinikfördelning.

Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå

I budgetarbetet är det FoUU-rådets ordförande som har ansvar för att budgetförslag läggs in i Research Web. Innan budgeten är godkänd av Universitetssjukvårdsnämnden kommer inga medel att fördelas ut till verksamheten.

Kostnader för grundutbildning redovisas av ALF-kansliet varje månad till FoUU-rådsordförande och GU-ALF-ansvarig.

Redovisningen skall ske i samverkan mellan FoUU-rådets ordförande och GU-ALF-ansvarig.

Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen

Universitetssjukvårdstyrelsen skall senast 2024-05-15 fatta beslut om 2023 års ekonomiska och verksamhetsinriktade redovisning. Därvid skall Universitetssjukvårdstyrelsen även fatta beslut om eventuella förändringar av kommande årsredovisning.

1. Central nivå

Enligt 14 § i det centrala avtalet skall regionen (tidigare landstinget) göra en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av ALF-ersättningens användning fördelat på grundutbildning och forskning. Redovisningen skall lämnas till universitetet senast 2024-01-31 så att den kan ingå i universitetets årsredovisning till regeringen. Ansvarig för att detta sker är ALF-kansliet.

ALF-kansliet skall dessutom senast 2024-03-15 sammanställa en med detaljerad ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2023 års ALF-medel till Universitetssjukvårdsstyrelsen.

Fördelning på kostnadsslag

Den ekonomiska redovisningen av ALF-ersättningens användning skall fördelas på grundutbildning av läkare och kliniskt inriktad medicinsk forskning. Av redovisningen skall framgå hur användningen av ALF-ersättningen fördelas på kostnadsslagen lokalkostnader, personalkostnader samt övriga kostnader, vilka är de kostnadsslag som universitetet använder i sin årsredovisning.

Lokalkostnader

De lokalkostnader regionen redovisar idag består av direkt hyra samt städkostnad. De lokalkostnader som universitetet redovisar, består av direkt hyra (hyra inkl. vatten och värme). Det innebär att regionen till universitet skall redovisa lokalkostnader exklusive städkostnader.

Personalkostnader

Regionen och universitetet redovisar idag samma typer av kostnader som personalkostnader. Regionen behöver således inte göra några förändringar i sin redovisning till universitetet.

Övriga kostnader

Alla de kostnader som inte tillhör kostnadsslagen lokal- och personalkostnad. Investeringar skall särredovisas, se nedan.

Investeringar

Regionen har tidigare hanterat investeringar som görs med ALF-medel som direktavskrivningar, d.v.s. hela kostnaden faller på det år investeringen görs oavsett ekonomisk eller teknisk livslängd på investeringen. Sedan 2017 har en övergång skett mot avskrivningar över 3-5 år beroende på anskaffningens värde och typ av tillgång. Universitetet behandlar investeringar av mer varaktig natur, d.v.s. anläggningstillgångar, på två olika sätt beroende på anskaffningsvärdet och anskaffningens ekonomiska livslängd.

Över- och underskott

Enligt § 18 i det regionala ALF-avtalet skall underskott/överskott, som uppstått under ett kalenderår på en verksamhetsgren, anges. Över/underskott skall således redovisas för såväl grundutbildning som forskning.

Forskning

Universitetssjukvårdsnämnden är ansvarig för den ekonomiska redovisningen av centrala strategiska medel och medel för lokaler.

Grundutbildning

Universitetssjukvårdsnämnden är ansvarig för redovisning av medel för lokaler.

2. Verksamhetsområdesnivå

ALF-kansliet skall senast 2024-02-15 sammanställa en ekonomisk redovisning av 2023 års ALF-medel. Tilldelade forskningsanslag från centrala ALF-medel skall redovisas av det FoUU-råd där huvudsökanden finns.

Forskning

Den ekonomiska redovisningen av ALF-ersättningens användning skall ske på samma sätt som på central nivå, men fördelas på projekt. Övergripande medel som används för enhetens infrastruktur skall redovisas i ett projekt. Även medel för strategiska satsningar och utvecklingsprojekt skall särredovisas som egna projekt.

Grundutbildning

Grundutbildningsmedel följs upp enligt särskild mall. Lokalkostnader för grundutbildning följs upp på central nivå.

Universitetssjukvårdsenheter 2023-24	Verksamhetschef	Akademisk företrädare¹
Akademiska barnsjukhuset	Klas Ekström	Arja Harila Saari
Akademiska laboratoriet	Tommie Olofsson	Hilpi Rautelin/Patrik Micke
Akutsjukvård + internmedicin	Anette Skoglund	Lars Lind
Anestesi + intensivvård + operation	Henrik Olivero-Reinius	Sten Rubertsson
Arbets- och miljömedicin	Teresia Nyman	Magnus Svartengren
Bild- och funktionsmedicinskt centrum, Sjukhusfysik	Per Eckerbom	Johan Wikström
Geriatrisk	Carina Jangborg	Lena Kilander/Peter Nordström
Infektionssjukdomar	Fredrik Sund	Josef Järhult
Kardiologi, klinisk fysiologi och lungmedicin	Helene Wallstedt	Bertil Lindahl
Kirurgi	Bengt Isaksson	Anders Wanhainen
Kvinnosjukvård	Gudlaug Sverrisdottir	Alkistis Skalkidou
Klinisk neurofysiologi, neurokirurgi och neurologi	Mats Ryttefors	Per Enblad

Blod och Tumörsjukdomar	Henrik Lindman	Gunilla Enblad
Ortopedi och handkirurgi	Caroline Sköld	Nils Hailer
Plastik- och käkkirurgi	Andres Rodriguez-Lorenzo	Andreas Thor
Psykiatri	Roland Säll	Simon Cervenka
Rehabilitering	Cathrine Göransson	Pernilla Åsenlöf
Specialmedicin, hud och reumatologi	Ulrika Lindelöf	Jan Eriksson
Thoraxkirurgi och -anestesi	Laila Hellgren Johansson	Elisabeth Stähle
Urologi	Eva Johansson	Pär Stattin
Öron-, näs- och halssjukdomar	Manochehr Amani	Linda Marklund
Allmänmedicin, Socialmedicin	Anne Johansson	Mats Martinell

¹ordförande i FoUU-rådet